

Wauw, De Hof van Wouw

Instructiebrief voor de leerkracht van groep 6
voorbereidend en verwerkend lesmateriaal

Geachte leerkracht,

U gaat binnenkort met uw groep 6 de les volgen in de Hof van Wouw. In deze instructiebrief vindt u informatie en tips om de les voor te bereiden en te verwerken.

Voor wie is de Cultuurmenules

De les is voor leerlingen van groep 6 van het primair onderwijs.

Lesperiode

Start schooljaar 2018-2019.

Tijdsduur van de les

De les duurt 75 minuten.

Bij welke leerlijn sluit de voorstelling aan

De les sluit aan bij de Cultuurmenu leerlijn kennismaken met cultureel erfgoed, kerndoel 56.

Vakken en kerndoelen waarbij de les aansluit

Nederlands: 1,9,12.

Oriëntatie op jezelf en de wereld: 40, 47, 51 t/m 53.

Kunstzinnige oriëntatie: 54 t/m 56.

Welke lesthema's zitten in deze les die aansluiten bij thema's op school

wonen, samenleven, plattegronden/kaarten, stad, religie, vroeger, nu, arm en rijk.

Waar gaat de les over en hoe wordt deze gegeven

De les wordt gegeven in het prachtige Hof van Wouw aan de Lange Beestenmarkt in Den Haag. De afdeling Monumentenzorg van de Gemeente Den Haag heeft er met meerdere restauraties voor gezorgd dat het hof voor een groot deel in de originele/oorspronkelijke staat is teruggebracht en nog steeds bewoond kan worden. Dit hof werd in 1647 gesticht door Cornelia van Wouw. Het bestond uit een binnentuin met huisjes en was bestemd voor (oudere) alleenstaande vrouwen. De leerlingen leren over het ontstaan en de betekenis van hofjes in Den Haag en specifiek over de Hof van Wouw.

De leerlingen kijken rond in het hofje en in de (historische) kruidentuin. Ze krijgen een 'Kijk- en doeblad' met verschillende opdrachten en vragen. Voor de leerkracht die dit onderdeel zal begeleiden is er een antwoordenblad. De leerlingen maken kennis met de regent van de hof en gaan naar de Regentenkamer, waar het originele schilderij van Cornelia van Wouw hangt. Ze kijken naar binnen in een van de bewoonde huisjes. Over de bewoners van de hof zijn mooie verhalen te vertellen. Verder maken ze een deelplattegrond met een aantal detailtekeningen van het hofje. Hierdoor krijgen ze een idee hoe hofjes gebouwd werden en hoe het woonoppervlak van de huisjes is ingedeeld.

Doelen van de Cultuurmenules en het lesmateriaal

Hoofddoelen

- De leerlingen krijgen basisinformatie over monumenten en begrijpen wat Monumentenzorg van de Gemeente Den Haag doet en wat Monumentenzorg doet/heeft gedaan voor de Hof van Wouw.
- De leerlingen begrijpen basisgeschiedenis van Haagse Hofjes (wat zijn hofjes, waarom en door wie gebouwd, hoe zag een hof er uit, wie woonden er, waar waren de hofjes, wat is het oudste hof van Den Haag).
- De leerlingen maken kennis met architectuur van hofjes en specifiek de Hof van Wouw met de (botanische) tuin.
- De leerlingen ontdekken kijkend en metend kenmerken van de Hof van Wouw.
- De leerlingen begrijpen de basis van de geschiedenis van de Hof van Wouw (17de eeuw, arm en rijk, door wie gebouwd, waarom, wie woonden er, waarom, verhalen van bewoners, etc.).
- De leerlingen maken kennis met Cornelia van Wouw, de oprichter van de hof van Wouw.
- De leerlingen nemen kennis van de sociale structuren in hofjes en specifiek in de Hof van Wouw (regent, binnen moeder, en de bewoners).
- De leerlingen maken kennis met de Hof van Wouw, nu, hoe ziet het er uit, wie wonen er, wie heeft welke rol.

De hoofddoelen worden in subthema's verwerkt (subdoelen)

1. Arm en rijk	5. Vroeger en nu
2. Samen en alleen	6. Verzorgd of zelfstandig
3. Binnen en buiten	7. Wonen en het bezoek
4. Stad en dorp	

Doelstelling van de les

De leerlingen leren de betekenis van hofjes in Den Haag kennen en leren specifiek over de Hof van Wouw. Er wordt een link gelegd tussen het wonen van toen en nu van arme en rijke mensen. Ze leren wat beschermde monumenten zijn. Er wordt uitgelegd wat Monumentenzorg doet. Hiermee wordt voldaan aan het kernbegrip: behoud van erfgoed en het belang hiervan.

Lessuggesties voor op school

Het is aan te raden het/dit lesmateriaal voor op school te behandelen met de groep. De leerlingen zullen hierdoor goed voorbereid zijn en de les daarna beter verwerken.

Lesmateriaal

Het lesmateriaal bestaat uit verschillende elementen:

- (deze) instructiebrief voor de leerkrachten;
- Een werkblad voor de leerlingen.

Over het werkblad van de leerlingen voor op school

Het werkblad voor de leerlingen geeft achtergrond informatie over het ontstaan van hofjes en geschiedenis over de Hof van Wouw. De leerlingen lezen de teksten en maken de vragen in groepjes of met zijn tweeën.

Vraag 9 is een tekenopdracht. Het is dus handig als al er schilder- of tekenmateriaal klaar ligt.

Opdracht 11 op het leerlingenwerkblad luidt als volgt: schrijf een brief aan regentes Jeanne van de Hof van Wouw

Schrijf aan de regentes Jeanne van de Hof van Wouw een brief waarom je later graag in het Hof van Wouw zou willen wonen? Degene die de mooiste brief heeft geschreven krijgt antwoord en mag een keer met zijn of haar familie komen kijken. Stuur jouw tekening van het feestmaal ook mee als je dat leuk vindt!

De brieven en of tekeningen kunnen opgestuurd worden aan:

Gemeente Den Haag
Afdeling Monumentenzorg en Welstand
T.a.v. Elise Mutter
Spui 70 2511 BT Den Haag

Didactische elementen

Bij het maken van de les en het lesmateriaal zijn de volgende didactische elementen opgenomen:

- de leerling krijgt basisvaardigheden aangeboden op het terrein van waarneming, verbeelding, conceptualisering en analyse, de leerling ontwikkelt deze vaardigheden via receptie, reflectie en productie;
- de les draagt bij aan taalbeheersing, aan ontwikkeling van eigen creativiteit, aan de ontwikkeling van cultureel burgerschap en (cultureel) zelfbewustzijn.

Verloop van de les in het museum

De les verloopt als volgt: bij het binnenkomen in de tuinkamer, jassen ophangen, tassen opbergen. De leerlingen worden centraal ontvangen en krijgen een introductie over de les. Dan gaat de groep met de museumdocent mee naar buiten voor een korte rondleiding. Daarna splitst de groep in groep A en B. **Het is handig als er op school al twee groepen zijn gemaakt.**

Groep A gaat naar de Regentenkamer met de en krijgt daar een verhaal. Groep B gaat buiten het Kijk- en doeblad maken met de leerkracht. Daarna is er een wissel, beide groepen doen dezelfde opdrachten. Daarna gaat de hele groep naar de Tuinkamer om een eigen woonkamer te maken in een hofjeshuisje door een plattegrond in te vullen met meubels, en tevens worden de buiten gemaakte schetsjes overgenomen op het werkblad.

Nieuwe woorden om te door te spreken/te oefenen

Hieronder vindt u een lijst met nieuwe woorden die in de museumles en in het lesmateriaal (werkblad van de leerlingen) voorkomen, om te bespreken en te oefenen met de groep:

• Gouden Eeuw	• nootmuskaat
• regentes	• gemeente
• Hof (tuin)	• voorzieningen
• antiek	• schouw
• cacao	• wapenschild

Boeken te leen bij de (Centrale) Bibliotheek te Den Haag

Kijk ook op www.bibliotheekdenhaag.nl

Voor de leerkracht

- *De glorie van de Gouden Eeuw, Ned. kunst uit de 17de eeuw*, Waanders uitgeverij
- *Oude Haagse Hofjes en Godshuizen*, door Johan Schwencke
- *Wonen in 't slop*, J. Duivesteijn, K. Havelaar etc.
- *Haagse Hofjes, Tien historische artikelen*, Stichting Leidsche hofjes
- *Hofjes in de Hofstad*, J.P.A. Ballengoijn de Jong
- *De verborgen stad*, Drs Botine Koopmans

Websites en films ter voorbereiding of verwerking

- https://wikikids.nl/Gouden_Eeuw, over de Gouden Eeuw
- <https://m.youtube.com/watch?v=csNWvnT3H-M>, opname met Jort Kelder en de huidige regentes Jeanne Kamerlingh Onnes van het Hof van Wouw.
- <https://www.hofvanwouw.nl/>, website van de Hof van Wouw

Kringgesprek om de gevolgde les te evalueren

Ga na afloop van de les met de leerlingen in een kring zitten om te bespreken wat ze hebben gezien. Vragen die je kunt stellen:

- Wat vonden ze van het bezoek aan de Hof van Wouw?
- Wat hebben ze er van onthouden?

Meer informatie over de les en het Cultuurmenu

Meer informatie over deze cultuurmenules is ook te vinden op www.cultuurmenu.nl (busvervoer, lestijden etc.)

